

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: **Ing. M., nar. X., bytom B.**, zastúpenej advokátom JUDr. P., M., proti žalovanému: **A., s. r. o., B., IČO: X.**, o návrhu na obnovu konania, vo veci vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 1 CbZm 102/2011, na dovolanie žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 31. októbra 2012, č. k. 3 CoZm 25/2012-76, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalobkyne sa **o d m i e t a .**

Žalovanému sa náhrada trov dovolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd v Bratislave V uznesením z 02. apríla 2012, č. k. 1 CbZm 102/2011-50 konanie o obnovu konania nezastavil.

Rozhodol tak s odôvodnením, že návrhom, ktorý bol podaný na súd 28. decembra 2011 sa žalovaný, zastúpený konateľkou a spoločníčkou Ing. V., domáhal obnovy konania vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 3 Zm 200/11. Návrh na obnovu konania bol odôvodnený tým, že zmenkovým platobným rozkazom bol zaviazaný zaplatiť žalobkyni 275 088,15 eur s príslušenstvom a odmenou. O vydaní zmenkového platobného rozkazu a prebiehajúcej exekúcií sa dozvedel iba náhodou. Zmenkový platobný rozkaz prevzala za žalovaného žalobkyňa, keďže je tiež spoločníčka a konateľka žalovanej spoločnosti. Následne podala aj návrh na vykonanie exekúcie, a za povinného prevzala upovedomenie o začatí exekúcie. Po nahliadnutí do spisu Ing. V. zistila, že žalobkyňa súdu predložila zmenku, ktorú v jej prospech mal vystaviť žalovaný. Za žalovaného mali zmenku podpísať obe konateľky, avšak podpis druhej konateľky Ing. B. je na zmenke sfaľšovaný, preto

žalovaného nezaväzuje. Žalobkyňa podaním z 30. marca 2012 vzala v mene žalovaného návrh na obnovu konania späť a žiadala konanie zastaviť. Súd z výpisu z obchodného registra zistil, že žalovaný má dve konateľky, ktoré v jeho mene konajú a podpisujú spoločne.

Súd dospel k záveru, že žalobkyňa je súčasne aj konateľkou obchodnej spoločnosti, ktorá má v tomto konaní postavenie žalovaného, preto jej záujmy sú v rozpore so záujmami žalovaného. Podľa ustanovenia § 21 ods. 3 O. s. p. za právnickú osobu nemôže konať ten, koho záujmy sú v rozpore so záujmami právnickej osoby. Na účinnosť návrhu na obnovu konania sa preto nevyžaduje, aby ho za žalovaného podpísala aj žalobkyňa ako jeho konateľka a z rovnakého dôvodu nemôže žalobkyňa aj keď je konateľkou žalovanej spoločnosti, vziať návrh žalovaného na obnovu konania späť. Súd preto nemohol na základe tohto späťvzatia, konanie o obnove konania zastaviť.

Okresný súd Bratislava V uznesením z 02. apríla 2012, č. k. 1 CbZm 102/2011-51 nariadil odklad vykonateľnosti zmenkového platobného rozkazu vydanému 14. júna 2011, č. k. 3 Zm 200/2011-26.

Rozhodnutie odôvodnil tým, že žalovaný spolu s návrhom na obnovu konania žiadal, aby súd nariadil odklad vykonateľnosti zmenkového platobného rozkazu, lebo podkladom na jeho vydanie bola zmenka, ktorá nezaväzuje a na návrh žalobkyne už prebieha exekúcia. Poukazujúc na tieto okolnosti, súd návrhu vyhovel.

Na odvolanie žalobkyne Ing. M. vec prejednal Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací. Po preskúmaní oboch napadnutých uznesení súdu prvého stupňa rozhodol uznesením z 31. októbra 2012, č. k. 3 CoZm25/2012-76 tak, že napadnuté uznesenia potvrdil.

V odôvodnení rozhodnutia sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutých rozhodnutí. Na záver dodal, že v prípade, keď za žalovaného konajú dve konateľky spoločne a nerozdielne, nie je možné, aby v prípade, keď spoločnosť žaluje jedna z konateliiek, spoločnosť nemohla bez jej súhlasu konať. V danom prípade je špecifická situácia, ktorú zákonodarca vyriešil v ustanovení § 21 ods. 3 O. s. p., čo znamená, že žalobkyňa v predmetných konaniach nemôže konať za žalovaného, hoci je jeho štatutárnym

orgánom, pretože jej záujmy sú v rozpore so záujmami právnickej osoby. Preto i ňou prevzatý zmenkový platobný rozkaz a upovedomenie o začatí exekúcie boli neúčinné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa Ing. M.. Žiadala, aby dovolací súd napadnuté uznesenie Krajského súdu v Bratislave v spojení s uzneseniami Okresného súdu Bratislava V zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Prípustnosť dovolania zdôvodnila poukazom na ustanovenie § 237 písm. c/ a písm. f/ O. s. p. Je toho názoru, že konanie na súde prvého stupňa a na odvolacom súde bolo postihnuté týmito procesnými vadami: 1/ žalovaný ako účastník konania nemal procesnú spôsobilosť, nebol riadne zastúpený a 2/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Žalobkyňa v dovolaní uviedla, že návrh na obnovu konania spolu so žiadosťou o odklad vykonateľnosti zmenkového platobného rozkazu podpísala len Ing. V., ako jedna z dvoch konateliiek, ktoré v mene spoločnosti konajú a podpisujú spoločne a nerozdielne. Návrh na vydanie zmenkového platobného rozkazu podala M., jedna z dvoch spoločníčok obchodnej spoločnosti, ktorá je zároveň jednou z dvoch konateliiek. Návrh bola nútená podať po tom, ako vo vedení spoločnosti nastali nezhody medzi dvoma spoločníčkami a konateľkami a spoločnosť pod obchodným riadením p. B. začala vykazovať po niekoľkých rokoch stratu a táto sa neustále prehľbovala. V situácii, keď štatutárny orgán spoločnosti sa stal nefunkčným a strata a nesplácané záväzky spoločnosti neustále narastali, uplatnila si voči spoločnosti žalobkyňa M. svoju pohľadávku, ktorú preukázateľne vo forme nemalých peňažných prostriedkov poskytla spoločnosti.

Nesúhlasí s formuláciou uvedenou odvolacím súdom v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, že „jej záujmy sú v rozpore so záujmami právnickej osoby“. Podľa dovolateľky záujmom obchodnej spoločnosti v zmysle zákonov SR je nesporne vytváranie zisku v poctivom obchodnom styku, čiže pri riadnom a včasnom uhrádzaní svojich peňažných pohľadávok. Preto, ak spoločníčka predkladá spoločnosti riadne preukázaný nárok na zaplatenie svojej pohľadávky, je prirodzeným záujmom spoločnosti túto pohľadávku uhradiť, inak jej vznikajú záväzky po splatnosti, množia sa veritelia a jej činnosť jednoznačne

smeruje k úpadku. Považuje preto za potrebné upozorniť na potrebu objasniť a vziať do úvahy o aký konflikt záujmov v tomto prípade ide.

Ďalej tvrdí, že úkony, ktoré v tomto konaní vykonala Ing. B. neboli úkonmi žalovanej spoločnosti. Potvrdil to svojim konaním aj súd, ktorý vyzval druhú konateľku žalovanej spoločnosti, aby sa k tomuto úkonu vyjadrila a pripojila. Druhá konateľka sa však výslovne odmietla k uvedenému podaniu pripojiť. Je toho názoru, že podanie urobené osobou, ktorá sa označila ako zástupca účastníka konania, hoci sama účastníka konania zastupovať nemôže, treba považovať za nedostatok podmienky konania na strane účastníka, ktorý bolo možné odstrániť príslušným procesným postupom. Podľa žalobcu nedostatok podania bolo potrebné odstrániť ustanovením opatrovníka podľa § 29 ods. 1 O. s. p. Je presvedčený, že predpisy procesného práva je potrebné v tomto prípade aplikovať tak, aby zabezpečili ochranu právnickej osobe, ktorá má právnu subjektivitu, ale v dôsledku nefunkčnosti štatutárneho orgánu nemôže riadne uplatniť svoje práva. Vzhľadom na uvedené žalobca je toho názoru, že žalovaný ako účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a v konaní nebo riadne zastúpený.

Žalobkyňa ďalej namietala, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nie je riadne odôvodnené, vôbec sa nevysporiadal s argumentmi uvedenými v odvolaniach proti obom rozhodnutiam súdu prvého stupňa. Poriadne a podrobne sa nezaoberal s vecou ani právnymi dôvodmi, uvedenými v odvolaní.

Žalovaná sa k dovolaniu nevyjadrila. Vyjadrila sa k podaniu žalobkyne zo 07. februára 2013. Dôrazne sa ohradila voči tvrdeniu žalobkyne, že koná v neprospech spoločnosti A., s. r. o. a podotkla, že je to práve žalobkyňa, ktorá sústavne odmieta komunikovať o otázkach vedenia spoločnosti, preberá zásielky adresované spoločnosti a neinformuje o nich druhého konateľa, pričom nevykoná žiadne opatrenia, ktoré štátne inštitúcie od spoločnosti požadujú, za čo je následne spoločnosť sankcionovaná. Ďalej uviedla, že je to práve žalobkyňa, ktorá podala na Okresný súd Bratislava I návrh na vyhlásenie konkurzu /sp. zn. 2 K 58/2012/. Po prejednaní súd nezistil podmienky pre vyhlásenie konkurzu, preto tento návrh zamietol .

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací /§ 10a ods. 1 O. s. p./ po zistení, že dovolanie bolo podané v lehote stanovenej v § 240 ods. 1 O. s. p. a po preskúmaní veci

v zmysle § 242 ods. 1 O. s. p. dospel k záveru, že v danej veci dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

Podľa § 236 ods. 1 O. s. p., dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci súd rozhodol uznesením. Pokiaľ odvolací súd rozhodol v tejto procesnej forme a bolo ním potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, je dovolanie prípustné, ak odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu § 239 ods. 2 písm. a/ O. s. p. V prejednávanej veci odvolací súd vo svojom potvrdzujúcom uznesení nevyslovil, že je dovolanie prípustné, preto prípustnosť dovolania podľa § 239 O. s. p. nie je daná.

Ustanovenie § 237 písm. a/ až písm. g/ O. s. p. pripúšťa dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vtedy, ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných v ňom vymenovaných procesných väd.

Dovolateľka v dovolaní prípustnosť dovolania zdôvodňuje tým, že žalovaný ako účastník konania nemal spôsobilosť byť účastníkom konania a nebol riadne zastúpený .

Podľa § 237 písm. c/ O. s. p., dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený.

Podľa § 20 O. s. p., každý môže pred súdom ako účastník samostatne konať /procesná spôsobilosť/ v tom rozsahu, v akom má spôsobilosť vlastnými úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti.

Podľa ustanovenia § 21 ods. 3 O. s. p., za právnickú osobu nemôže konať ten, koho záujmy sú v rozpore so záujmami právnickej osoby.

U právnických osôb spôsobilosť byť účastníkom konania a procesná spôsobilosť vznikajú a zanikajú zároveň. Právnické osoby pred súdom môžu konať len prostredníctvom fyzických osôb.

Nedostatok procesnej spôsobilosti u právnickej osoby môže nastať, iba ak tu nie je žiadna osoba, ktorá by mohla za ňu konať pred súdom, napr. ide o takú situáciu, keď právnická osoba nemá v rozpore so zákonom ustanovený štatutárny orgán, alebo je sporné, kto je týmto štatutárnym orgánom. Ustanovenie § 21 ods. 3 O. s. p. upravuje osobitný prípad, kedy konanie štatutárneho orgánu je vylúčené v prípade, keď takáto osoba pred súdom vystupuje v opačnom procesnom postavení ako právnická osoba. V takom prípade štatutárny orgán /v danom prípade konateľ/ za právnickú osobu konať nemôže. A takáto situácia nastala podľa tvrdenia druhej konateľky žalovanej spoločnosti /Ing. B./ práve v konaní o vydanie zmenkového platobného rozkazu, kedy Ing. B. ako navrhovateľka podala návrh na vydanie zmenkového platobného rozkazu voči spoločnosti A., s. r. o. a ako jediný štatutárny orgán konala aj za žalovanú spoločnosť. Došlo tým k stretu záujmu. Čo je neprípustné.

V prejednávanej veci za spoločnosť koná druhá konateľka Ing. B., ktorá koná len za spoločnosť a nie je aj v opačnom procesnom postavení, teda nedochádza v súdnom konaní k stretu záujmu.

Odvolací súd nepochybil, keď poukázal na vecnú správnosť napadnutých rozhodnutí súdu prvého stupňa a späťvzatiu žaloby nevyhovel s odôvodnením, že Ing. B. nemôže v tomto konaní robiť úkony za žalovanú spoločnosť.

Dovolaateľka prípustnosť dovolania odôvodňuje aj naplnením ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p.

Podľa ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p., dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Dovolaateľka naplnenie ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p. vidí v tom, že jej odvolací súd znemožnil realizáciu jej procesných práv absenciou presvedčivého odôvodnenie rozhodnutia. Nevysporiadal sa so všetkými ňou podanými námietkami.

Dovolací súd sa nestotožňuje s dôvodnosťou tejto námietky a zdôrazňuje, že súčasťou základného práva na súdnu ochranu v občianskom súdnom konaní podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je právo na odôvodnenie, ktorého štruktúra je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O. s. p. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v odvolacom konaní však nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré preskúmava v odvolacom konaní /II.ÚS 78/05/.

V tejto súvislosti treba upozorniť aj na to, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu /prvostupňového, ale aj odvolacieho/, ktoré stručne a jasne objasnili skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces /IV.ÚS 115/03/.

Dovolací súd konštatuje, že v danom prípade dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 239 O. s. p. nie je prípustné a namietané vady uvedené v § 237 O. s. p. zistené neboli. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací, preto dovolanie žalobkyne odmietol ako neprípustné podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. v spojení s ust. § 243b ods. 5 O. s. p.

V dovolacom konaní úspešnému žalovanému vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania podľa § 142 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 243b ods. 5 O. s. p. Žalovanému v dovolacom konaní žiadne trovy nevznikli, preto mu dovolací súd ich náhradu nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 18. septembra 2013

JUDr. Anna Marková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Mgr. Monika Poliačiková